

Om samisk identitet och mänskliga frågor - "Märgben" hyllar individ och kollektiv i djupt humanistisk föreställning

Norrdans senaste föreställning "Märgben" (bara den titeln!) knyter an till samisk kultur. Den som väntar sig jojk, renar, spännande schamaner och exotiska myter kommer att bli extremt besviken. Föreställningen problematiserar istället på ett suggestivt sätt komplicerade frågor kring identitet och förhållandet mellan individ och kollektiv.

Det finns gott om förutfattade meningar och utifrån dem förväntningar på vad det innebär att vara same. Det gäller lika mycket internt i det samiska samhället som från omgivningens sida.

Koreografen Simone Grøtte och Herman Rundberg, som har komponerat musiken, hävdar istället den självklara rätten att vara same på sitt sätt, man kan

vara same – liksom svensk, norrman, vem som helst – på högst olika vis.

Den samiska kulturen - och med den förbundna identiteten – är lika lite som någon annan kultur enhetlig och statisk.

Foto: Lia Jacobi

Självklart kan det tyckas, men verkligheten är ofta en annan. Till det kommer också majoritetssamhällets fördomar och rent av rasism, och i den meningen bär de samer som avviker från normen på dubbla bördor.

Dubbelt – minst! – blir det också för dem, och de är många, alltfler, som väljer fler identiteter, same och norrman, same och svensk, egentligen är antalet kombinationer närmast oändligt.

Inte minst inåt måste det kännas tungt, kollektivets trygghet har som så ofta en baksida som inskränker individen.

Öppenhet är vägen framåt för bevarandet av kulturen, som ju även innebär en utveckling, och här kanske jag finner föreställningen en aning oklar.

Föreställningens tempo är dämpat och eftertänksamt helt i samklang med

tematiken. Huvudmomentet är koordination, och den är som alltid med Norrdans närmast fulländat klockren. Samtidigt kan jag sakna den explosivitet i dansen som så ofta lyfter Norrdans föreställningar till helt nya nivåer.

Rörelseschemat pendlar från flödande harmonisk till rastlöst ryckigt. I spänningsfältet åskådliggörs dialektiken mellan kollektivets trygga gemenskap och självklara vardag å ena sidan, och individens starka strävan till självförverkligande trots hinder och motstånd både inifrån och från utsidan å den andra.

”Märgben” är en föreställning genomsyrad av en djup humanism. Det är en övertygande skildring av vad det innebär att vara människa, samtidigt som den hyllar både individen och kollektivet.

På lördag ges ytterligare en föreställning i Härnösand, och på onsdag gästar man Sundsvall Teater.

Gregor Flakierski

gregor.flakierski@mittmedia.se

Kontakta ansvarig utgivare

Kundservice

Kundcenter:

010-709 79 00

Telefonväxel:

010-709 70 00
